

TIKRASIS VAIKŲ MOKYMAS(IS) PRASIDEDA NETIKĖTAL...

Jaunesniojo amžiaus mokiniams būdingas stiprus tikėjimas tėvų, mokytojo autoritetu. Vaikai mus seka, stebi, įsiklauso į žodžius, įsimena toną, gestus, manierą kalbėti, kad paskui pakartotų tai savo gyvenime. Supraskime, kokią didelę reikšmę turi humoro jausmas, gera mūsų nuotaika, sužadintas susidomėjimas. Bendraujant draugiškai, vengiant nurodinėjimų, šalinama įtampa. Tampame draugais ir bendraminčiais, partneriais. Paklauskime savęs, ar mokame bendraudami, žaisdami su vaikais, įsijausti ir pabūti „vaikais“, ar drįstame būti nuoširdūs, ar mokame neslopinti vaiko asmenybės? Priminsiu primirštus žaidimus, kai veikdami kartu su savo vaiku, gyvu pavyzdžiu pasieksime minties, žodžio ir veiksmo vienovę.

Gyvosios raidės

Žaidimas ugdo atmintį, orientaciją. Sudaromos 2 komandos. Kiekvienos komandos žaidėjui prisegama po skirtingą raidę. Kai vedantysis pasako žodį, pvz.: „rūta“, abiejų komandų žaidėjai, turintieji raides r, ū, t, a, bėga iki nurodytos vietos ir sustoja taip, kad sudarytų žodį. Laimi ta komanda, kuri greičiau atlieka užduotį.

Atspėk žodžius

Žaidžiama patalpoje. Žaidėjų skaičius neribotas. Žaidimas lavina mąstymą, dėmesingumą. Vedantysis paprašo vieną žaidėją išeiti už durų. Likusius žaidėjus suskirsto į dvi lygias grupes. Jie susėda priešingose patalpos pusėse. Pakviečiamas už durų esantis žaidėjas. Jam įėjus, vedantysis duoda ženklą ir abi grupės garsiai sako sutartus žodžius, pvz.: „ožys – ežys“, „upė – tulpė“, „lapas – snapas“, „lubos – pupos“, „braškės – šaškės“ ir pan. Šituos žodžius tariant, girdimi panašūs garsai, todėl sunku atspėti, kokie žodžiai ištariami. Žodžiai gali būti kartojami du, tris kartus. Kai žaidėjas žodžius atspėja, išrenkamas naujas žodžių spėliotojas. Jeigu neatspėja, jis vėl eina už durų ir vėl spėja naujus žodžius. Tas pats žaidėjas gali spėti tik tris kartus.

Sugauk ir atsakyk

Žaidžiama lauke arba patalpoje. Žaidimo priemonė – kamuolys. Žaidžia neribotas skaičius vaikų. Vaikai susėda ratu. Vienam vaikui paduodamas kamuolys. Žaidėjas, mesdamas kamuolį, pasako kokį nors skiemenį, o tas, kas pagauna, turi baigti žodį, pvz.: metant sakoma: „tė“. Žaidėjas, kuriam metė kamuolį, gali pridėti skiemenis ir susidarys žodžiai „tė – vas“, „tė – tis“ ir t. t. Kas prideda netinkamą skiemenį arba negali nieko pasakyti, turi atsistoti ir mesti kamuolį kitam žaidėjui, o atsistoti gali tik tada, kai, vėl pagavęs kieno nors mestą kamuolį, pasakys žodį.

Linksmieji sakiniai

Žaidimo tikslas: sukurti šmaikščią straipsnio antraštę. Žaidėjų skaičius 3–5. Reikia: popieriaus, rašiklių. Taisyklės: jei žaidžia mažiau nei 5, lapelis dar kartą grįžta pirmiesiems. Pirmas žaidėjas parašo ant lapelio būdvardį, antras – daiktavardį, trečias – veiksmazodį (būtais laikas), ketvirtas – daiktavardį, penktas – aplinkybę (vieta, kur kažkas įvyko). Pirmas žodis rašomas lapo viršuje. Antras žaidėjas įrašo antrą žodį, o pirmąjį užlenkia, kad nebūtų matyti, trečias įrašo trečią, užlenkdamas antrą, ir taip toliau. Lapeliui grįžus pas pirmojo žodžio autorių, perskaitoma visa antraštė, ji galėtų skambėti taip: „Žalias pomidoras valgė kirminą močiutės darže“.

Pagauk dvigarsį/dvibalsį

Vedantysis taria dvigarsį ir meta kamuolį viename rate stovinčiam žaidėjui. Šis turi sugalvoti žodį su dvigarsiu/dvibalsiu, kurį pasakė vedantysis. Pvz.: il – ilgas, ir – pirmas, im – limpa, ur – purvas, uo – šuo ir t. t.

Žodžių aukcionas

Vedantysis sugalvoja žodį, jį pasako ir pradeda lėtai skaičiuoti iki trijų–penkių. Jei kas spėja sugalvoti bendrašaknį žodį, tai tą žodį „nuperka“ ir skaičiuoja iš naujo. Pvz.: **galva** (vienas, du...), **galvotas** (nupirkta).

Parduotuvė

Vienas žaidėjas sako: „Mano brolis yra pardavėjas ir parduoda prekę, kurios pavadinimas prasideda raide R (gali ant lapelio užsirašyti laukiamą atsakymą)“. Visi vardija įvairias prekes, prasidedančias R raide, kol atspėja šį žodį. Teisingai atspėjęs žodį žaidėjas sako kitą prekę.

Mokymasis – tai kūrybos procesas. Kurdami tobulėjame patys. Kurti gali kiekvienas. Nebijokime suklysti ir išdrįskime pasitaisyti. Kils daug naujų minčių, sumanymų, kurie mus stipriai sujungs su vaikais. Aukime kartu!

Vyresnioji specialioji pedagogė Liuda Bytautienė